

बाहुदशीको

ऐतिहासिकता जोगाओ

भाषापाको बाहुदशी जिल्लाकै पुरानो, ऐतिहासिक र पौराणिक महत्व बोकेको ठाउँ हो । यो ठाउँ सामरिक महत्वका दृष्टिले समेत महत्व भएका कारण हुनसक्छ कुनै समय यहाँ प्रशासनिक कार्यालयहरु समेत थिए । भूगोलिक हिसाबले पनि अत्यन्त उपयुक्त थलो भएकाले हुनसक्छ बाहुदशीमा आठ दशकअधि नै बसेबास थियो । बाहुदशी श्रीमद्भगवतको आठौं स्कन्दमा समेत समाप्ति ठाउँ भएकाले यसको प्राचीनताको अनुमान गर्न सकिन्दै । कञ्चनगढ, साधुकुटी लगायतका नामले समेत सम्बोधन गरिने यस ठाउँलाई प्रवर्द्धन गर्न सकिए, त्यहाँको ऐतिहासिकताको पुलउत्थान हुनुका साथै इतिहासको समेत संरक्षण गर्न सहज हुन्दै ।

स्थानीयबासी अहिंसे बाहुदशीको उत्थानमा जुटेका छन् । स्थानीय जागरूक, अश्रुज तथा समाज सुधारको चिन्ता गर्नेहरुको बलमा यहाँ रहेका धार्मिक स्थलहरुको माध्यमबाट बाहुदशीको मुहार फेर्ने प्रयास भइरहेको छ ।

यसैकमा प्रत्येक वर्ष धार्मिक अनुष्ठान भइरहेको छ भने शिवरात्रि र बालचातुर्दशीमा मेला लाने गरेको छ । अहिले बाहुदशीको मुहारमा कालिको सञ्चार गर्ने उद्देश्यले गाउँपालिकाले भ्यू-टावर निर्माण गर्ने योजना त्याएको छ । 'मधेशभित्रको पहाड' भनिने बाहुदशीको डाँडामा भ्यू-टावर बिनिएपछि सम्पूर्ण भाषापालाई एके ठाउँवाट हैन सकिए अपेक्षा गरिएको छ । यसका लागि स्थानीय सरकार गाउँपालिकाले एक करोड सैप्टेंट बजेट विनियोजन गरेको छ ।

बाहुदशीको इतिहास, धर्म, संस्कृति र भूगोल समेतको महत्वबोध गरेर गाउँपालिकाको नामकरण गरिएको छ । त्यसैले नामको सार्थकताका लागि समेत स्थानीय सरकारले विशेष योजना त्याउनै पर्यायो । अब स्थानीय अगुवा, संघ-संस्था समेतको सहकार्यमा प्राचीनतम् इतिहास बोकेको बाहुदशीको काँचुली फेर्न पालिकाले उदारता देखाउनुपर्दछ । यस बाहेक बाहुदशी सामुदायिक बन क्षेत्र समेत रहेकाले यस ठाउँमा पर्यटकीय सम्भावना पनि उत्कृष्ट छ । बन क्षेत्रमा विभिन्ना भझरहेको अतिक्रमण र दोहल रोक्न समुदायलाई हस्ताल्परण गरिएको बलाई पर्यटकीय आकर्षणको गन्तव्य बनाउन सकिए बाहुदशीको सौन्दर्यता अमै निखार आउनेछ ।

अहिले विश्वको वातावरण प्रतिकूल बन्दैछ । प्रदुषणको मात्रा बढ्दै जाँदै विश्व ब्रह्माण्डकै तापक्रम वृद्धि भझरहेको छ । हावा, पानी, माटो र ध्वनी प्रदुषणका कारण मौसम परिवर्तनदेखि अनेक विपर्तिहरु सृजना भझरहेका छन् । त्यसलाई जोगाई, औजान तहको रक्षा गर्दै दिग्गो विकासको लक्ष्य अनुरुप गतिविधि सञ्चालन गर्नु आजाको पहिलो आवश्यकता हो । यसका लागि वातावरणमैत्री क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनु पर्दछ । जसले प्रकृतिको रक्षा गर्दै सञ्चुलित उपयोगका माध्यमबाट असरमुक्त वातावरण निर्माणमा सहयोग गर्दै । त्यसैले त्यहाँको बलाई पर्यटकीय आकर्षणको गन्तव्य बनाउन सकिए बाहुदशीले धुलो, धूप लगायतका प्रदुषण कम गर्ने, जैविक विविधताको रक्षा गर्ने र वातावरणीय असर कम गर्ने योजना सञ्चालन गरी अधिक लाभ समेत लिन सक्ने कार्योजनासहितको निस्प्रह सेवाले बाहुदशीले काँचुली फेर्न सकोस ।

कञ्चनगढको १४औं वार्षिकोत्सव

विरामोड, फागुन १२। बाहुदशी प्रमस्तु ज्ञानवहादर पौडेल, प्याब्सन बाहुदशीका विहीनारे बजारमा रहेको कञ्चनगढको एजुकेशन काउण्डेशनको १४औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न भएको छ ।

गाउँपालिका अध्यक्ष खड्गप्रसाद राजवीरीको प्रमुख आधार्यमा भएको कार्यक्रममा खेलकुद, शिक्षा र विभिन्न विद्यामार्ग अवधारणालाई अप्रयोग गरिएको थियो । शिक्षक अभिभावक संघकी अध्यक्ष चन्द्रकृष्ण ढाकालको कार्यक्रममा भएको कार्यक्रममा प्रयोग गरिएको छ ।

त्यसै दिगो विकास लक्ष्यहरुमा युवालयका प्रयोगमा अधिकारीका अध्यक्षकर योजनालय तथा साधुकुटीका सहकारी संस्थाका अध्यक्ष जापानी सुरेन्द्र, गायत्री स्वरूपाश्रम गुरुकुल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष धर्म चापागाई लगायतको आतिथ्य रहेको थियो ।

विद्यालयका संस्थापक प्रिन्सिपल नेपालको कल जनसंख्याको करिब ४० दशमवल ३५ प्रतिशत जनसंख्या रहेको युवा शक्तिहरु जिल्लालाई सबै निकाय, तहहरुमा परिवान अपेक्षित थिए । जिल्लाका १५ वटै स्थानीय तहका युवा जनप्रतिनिधि, विद्यार्थी, राजनीतिक दलका युवा, महिला उच्ची, व्यवसायीको मिश्रालाई सम्मान गरिएको थिए ।

त्यसै दिगो विद्यालयमा रहेको बालबलले पूर्वाञ्चल दैनिकका सहसमादक सुरेन्द्र भण्डारीलाई सम्मान गरेका थिए ।

तुलसीराम खरेल

जलवायु परिवर्तन, सगरमाथा संवाद र चन्द्रागिरि रिसोर्ट

विज्ञान तथा प्राचीन विद्यालयबाट २०६९ भद्रै १९ मा स्वीकृत ईआईए प्रतिवेदनमा बातावरणमैत्री ४० वटा करेज निर्माण गरिने उल्लेख भए पनि चन्द्रागिरि हिल्सले त्यस विपरित कंटीट संरचना खडा गरेपछि सरकारले जरिवाना गरेर पूरक ईआईए गरी समय दिएको थियो । जरिवाना पाई हिल्सले पूरक ईआईए गरी पहिले निर्माण गरिएका छ वटा कंटीट संरचनालाई बैध बनाएको कुरा सञ्चारमाध्यमहरुमा समेत प्रकाशित भइसकेको छ । प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएको अवस्था

सगरमाथा राष्ट्रिय संवाद भइसकेको छ । परराष्ट्र मन्त्रालयद्वारा आयोजित उक्त संवादले अन्तर्राष्ट्रिय संवादको क्रममा नेपालले राष्ट्रपन्थ धारणाहरु प्रष्ट पार्न सक्ने अनुमान गरिएको थियो ।

आगामी संवादको पहिलो संस्करणको विषय नै 'जलवायु परिवर्तन, पर्वतीय वातावरण र मानव जातिको भविष्य' राखिएको छ । पर्वतीय मुलुकहरुले जलवायु परिवर्तनको चेपेटामा परेको टिकारारो असर भयावहरुमा देखिएको छ । नेपाल, भारत, तारेखी, खोजिएको हाम्रो यात्रा विगतभन्दा कसरी दुर्दृष्टि भएको मान सकिन्छ ?

उक्त क्षेत्रमा रहेका बागदार, जामाचो, तारेखी, नागी गुम्बा जस्ता धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको उत्थान गरी तिनीहरुको मौलिलक पहिचान बचाउने कुरामा किन ध्यान नगएको होला ? शिवपुरी नागार्जुन क्षेत्र जैविक

उपभोक्ता समिति सम्बन्धित निकायबाट इजाजतपत्र लिनुपर्ने र वाटर रिचार्जको लागि उचित प्रविधि अपनाउनुपर्ने एवम् सक्त भार पार्नी पुनः प्रयोग गर्ने व्यवस्था लगायत अन्य सबै शर्त पूरा गर्नुपर्ने उल्लेख छ भनिन्छ ।

नेपाल सरकारले आगामी चैत २० गते शुरू हुने जलवायु परिवर्तन बारेको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन 'सगरमाथा संवाद' गर्ने तारारी गरेको छ । तीन दिने उक्त सम्मेलनको उद्घाटन सत्र सोल्टी होटलमा गरिने र अन्य कार्यक्रमहरु पेलेनरी सेसन, अन्य व्यारातलल सेसनहरु उक्त रिसोर्टमा हुने कुरा सगरमाथा संवाद छ । तीन दिने उक्त सम्मेलनको उद्घाटन सत्र सोल्टी होटलमा गरिने र अन्य कार्यक्रमहरु हुने जनाइको छ । नेपालले सन् २०२० लाई नेपाल भ्रमण वर्षको रूपमा फैसला दिएको छ । नेपालले सन् २०२० लाई नेपाल भ्रमण वर्षको रूपमा नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन गर्नु अनुमति दिएको छ ।

एलजीको रेड फेरर

मुलुकहरुको सामु राख्न पाउने एउटा दूलो अवसर पाइन हो । तर, सम्मेलन पर्यावरणीय हिसाबले आलोचनाको वृत्तभ्र परेको र सजाय समेत भोगेको चन्द्रागिरि हिल्सको निर्माण संरचनाभित्र गर्नु कतिको व्यवहारिक होला ? पर्यावरणको मुद्दालाई भन्न आलोचनाको केन्द्रप्रभित्र पार्ने सम्भावनालाई नकार्न सकिएला ?

चन्द्रागिरि र विवादमा पाचो नै फेरि पनि शिवपुरीलाई समेत आलोचनाभित्र पार्न खोजिएको छ । तीन तिरेबाट केवलकार चलाउने भोग्नोलाले समाचारहरुले दीपो बिकास र स्वच्छ पर्यावरणको नारालाई सिंचै नकारात्मक असर पार्न बुझिन्छ । काठमाडौं खाल्डोलाई अक्षिसजन प्रवाह गर्ने वरिपीका डाँडाहरुको जंगल फैडानी र मानवीय क्रियाकलापले काठमाडौलाई कालान्तरमा मृत शहर बनाइ दिनेछ । इकोटुरिजम एण्ड केवलकार लिमिटेड अनि स्थानीय सरकार एवम् संघीय सभासदर मन्त्रीहरु नै यसको लविडमा लानु पवकै पनि सुखद होइन् ।

विविधताको दृष्टिकोणले सम्पन्न मानिन्छ । जलाधार क्षेत्र र जैविक विविधतायुक्त स्थानमा मानवीय कोलाहाल मच्चाउनेखाले क्रियाकलापले हुनबाट रोकु आजाको प्रमुख आवश्यकता बनिसकेको छ । चन्द्रागिरि र उत्थानका स्थान हो । यस स्थानबाट दृश्यावलोकन गरेका थिए । लोभालादो काठमाडौं खाल्डोलाई हेरेक त्याहाल उत्थानबाट दृश्यावलोकन गरेका थिए । काठमाडौं खाल्डोलाई अक्षिसजन प्रवाह गर्ने वरिपीका डाँडाहरुको जंगल फैडानी र मानवीय क्रियाकलापले काठमाडौलाई कालान्तरमा मृत शहर बनाइ दिनेछ । इकोटुरिजम एण्ड केवलकार लिमिटेड अनि स्थानीय सरकार एवम् संघीय सभासदर मन्त्रीहरु नै यसको लविडमा लानु पवकै पनि सुखद होइन् ।

भगवतीमा आँखा शिविर विवाद

